

ProAgria

Talouden johtaminen

Suksee-hanke 13.4.2023

Ari Nopanen

ProAgria Keskusten Liitto

ARI NOPANEN

ProAgria Keskusten Liitto

Kehityspäällikkö, talouden johtaminen
ja konsultointi

MMM, Agronomi

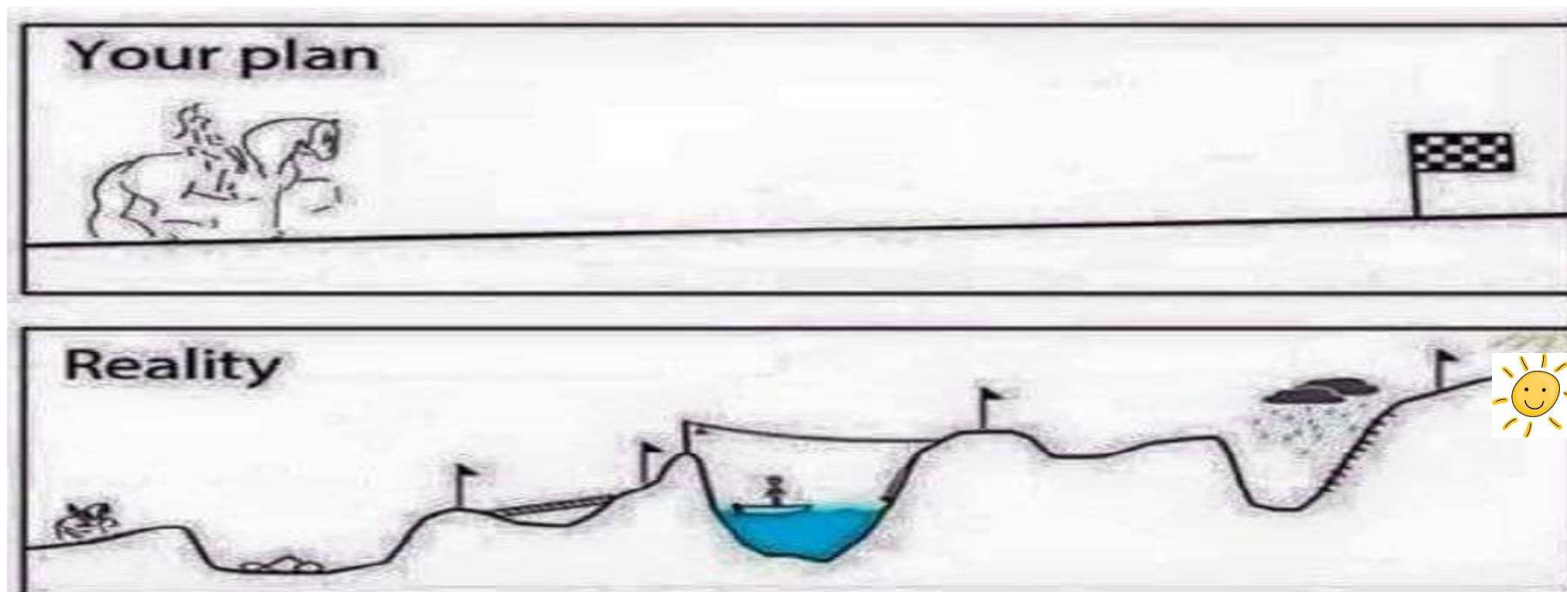
Maatilayrittäjä, Hamina

p. 0400432582

ari.nopanen@proagria.fi

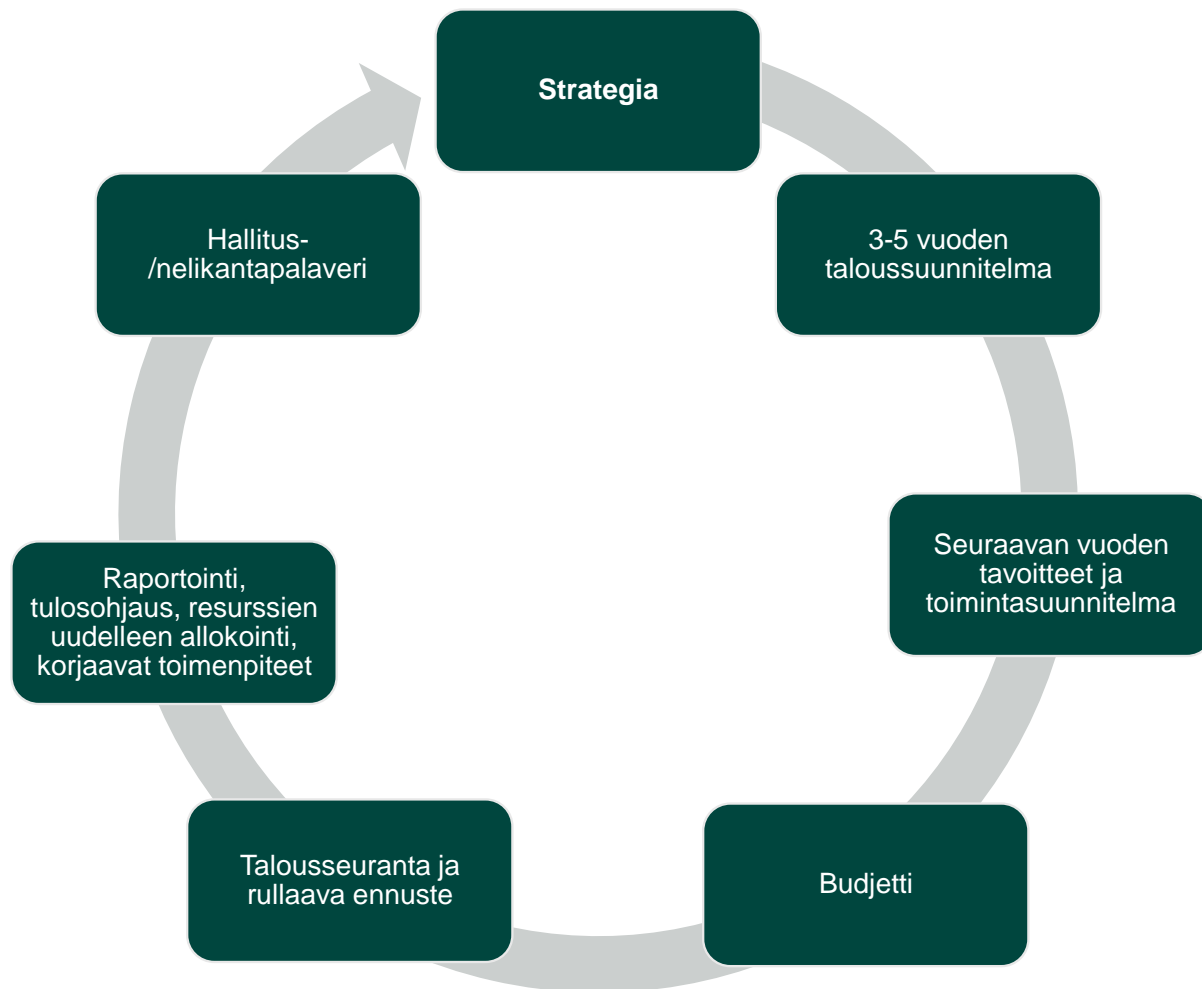
Ennakkoinnilla lievennetään tulevien haasteiden vaikutuksia

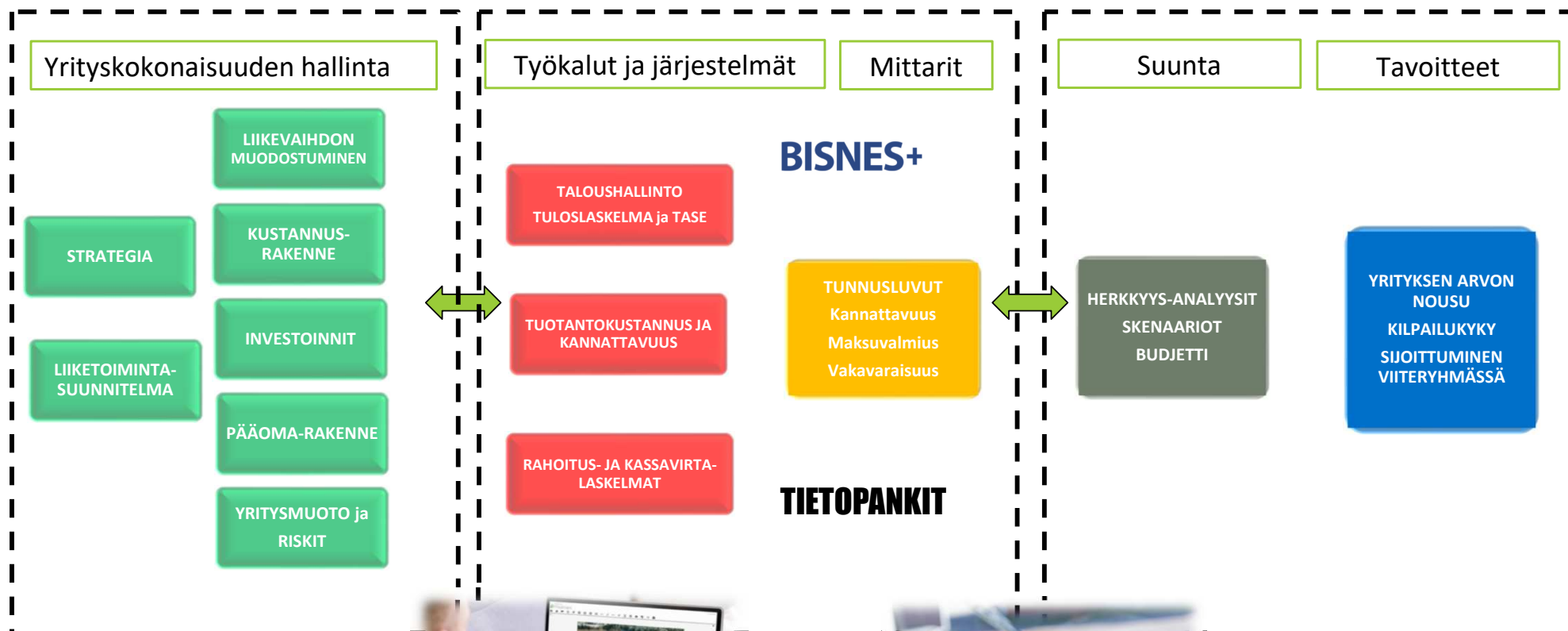
Kokemukseni mukaan ne yrittäjät, joilla on **kyky** ennakoida, toimivat selvästi kilpailukykyisemmällä tasolla viiteryhmäänsä verrattuna. Merkitys korostuu toimintaympäristön haastaessa.

Yrityskokonaisuuden kehittäminen

Talouden johtamisen kokonaisuus

Kuka johtaa tilasi taloutta?

Sinä itse

Puolisosi

Yhtiökumppani

Kirjanpitäjä

Asiantuntija

Edellinen sukupolvi

Pankki

Teurastamo

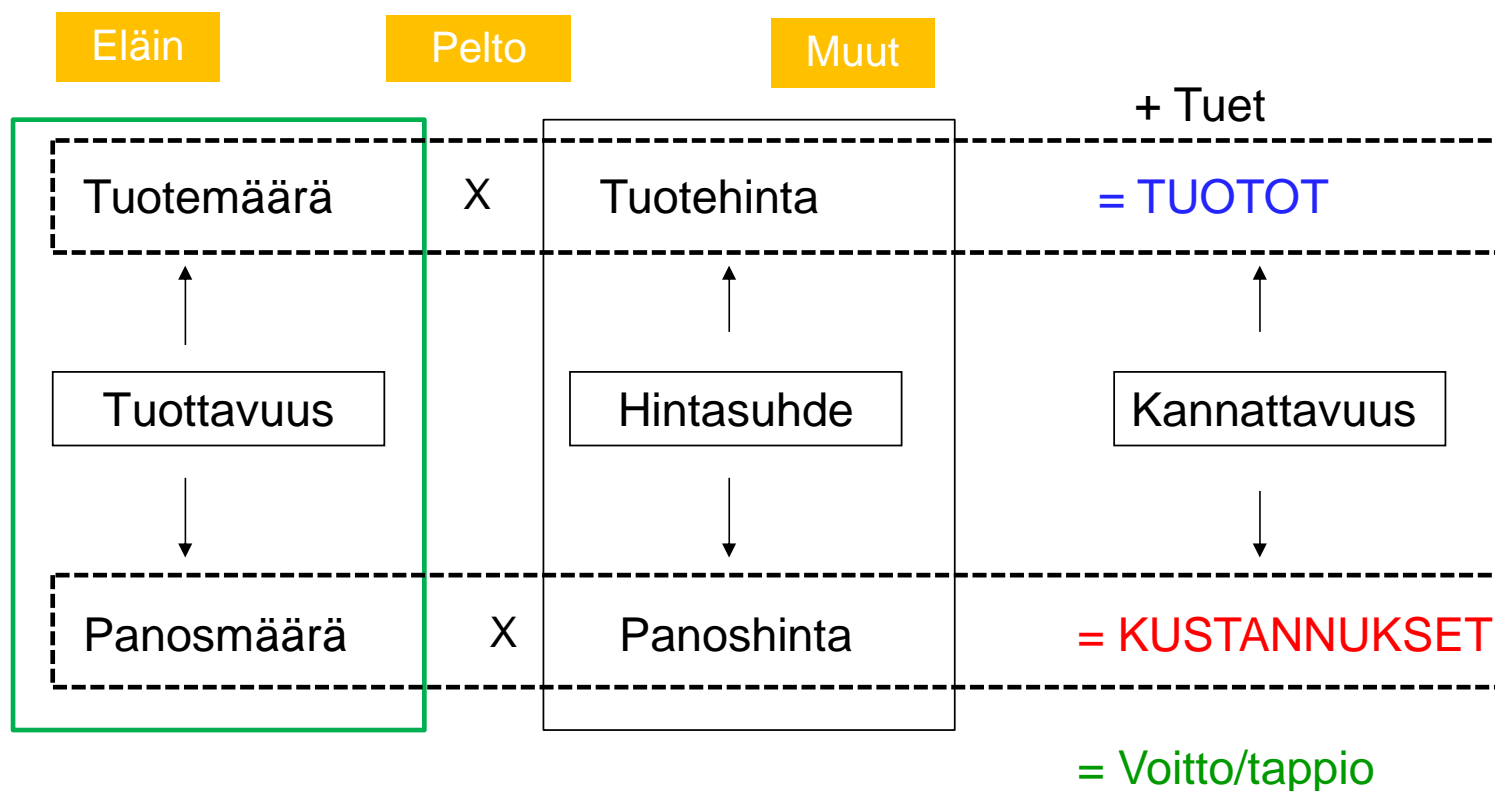
Rehufirma tai muu kaupallinen toimija

Joku muu

Ei kukaan

Kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden näkökulmat

Tuottavuus ja hintasuhteet määrittelevät kannattavuuden

Maksuvalmiusnäkökulma → Budjetti

TULOT

- MENOT

- + Metsätalouden ja muun yritystoiminnan tulot-menot
- + Korko- ja rahoitustuotot
- Korko- ja rahoituskulut
- Verot

YRITYSTOIMINNAN TULORAAHOITUS (yli 20 % liikevaihdosta)

- Lainan lyhennykset

YRITYSTOIMINNAN KASSAJÄÄMÄ (alle 5 %, yli 10 %)

- +/-Yksityistalouden tulot-menot

KOKO TALOUDEN KASSAJÄÄMÄ

- Investoinnit
- + Lainojen nostot
- + Avustukset
- +/- arvonlisävero

KUUKAUSITTAINEN JA VUOTUINEN KASSA YLI/ALIJÄÄMÄ = RISKIMARGINAALI (alle 2 %, yli 8 %)

KASSAVARAT 31.12. (15-20 %)

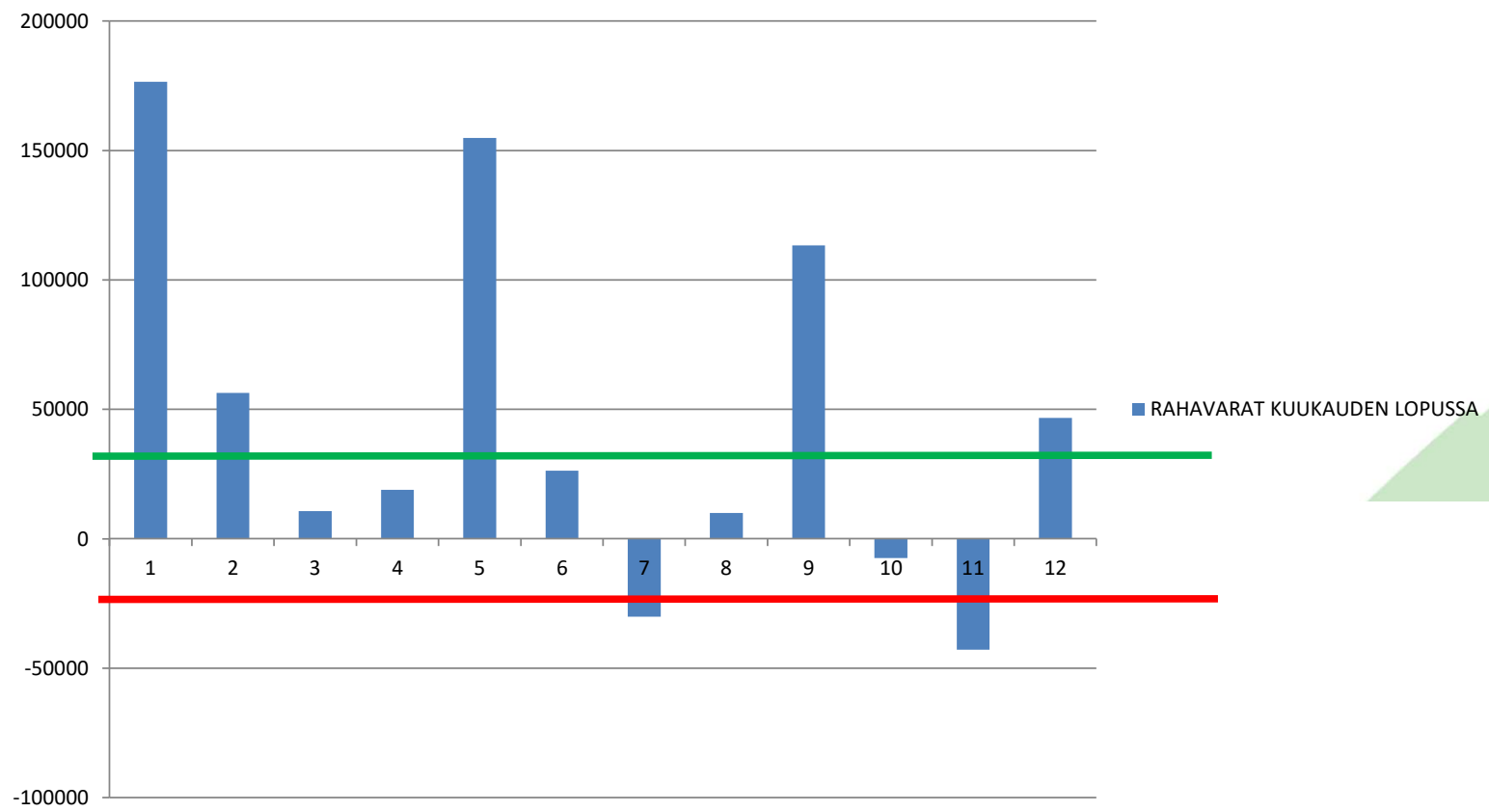
01/23

S
E
U
R
A
N
T
A

Reagointi

Budjetti näyttää kassatilanteen

Rahavarat kuukauden lopussa, euroa

Vakavaraisuusnäkökulma

TASE - VASTAAVA		
TASE VASTAAVA	Alussa	Lopussa
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	63 218	63 219
Rakennukset ja rakennelmat	1 272 863	1 745 495
Koneet ja kalusto	162 642	401 451
Muut aineelliset hyödykkeet		0
Ennakkomaksut ja keskener.	52 919	0
	1 551 644	2 210 164
Sijoitukset		
Muut osakkeet ja osuudet	170 100	100
	1 721 744	2 210 264
Vaihtuvat vastaavat		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	35 649	46 938
Keskeneräiset tuotteet	305 424	424 653
Muu vaihto-omaisuus	6 885	2 980
Saamiset		
Lyhytaikaiset		
Myyntisaamiset	76 751	107 496
Lainasaamiset	625	2 506
Muut saamiset	62 281	155 514
Siirtosaamiset	27 427	54 139
Rahat ja pankkisaamiset	708	19
	515 749	794 246
YHTEENSÄ	2 237 493	3 004 510

TASE - VASTATTAVAA		
TASE VASTATTAVAA	Alussa	Lopussa
Oma pääoma		
Osakepääoma	9 000	9 000
Ed. tilikausien voitto (tappio)	242 627	245 997
Tilikauden voitto (tappio)	53 949	2 477
opon muutos		
	305 577	257 474
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	887 421	1 613 133
eläinluotto		
Lyhytaikainen		
Lainat rahoituslaitoksilta	351 057	452 611
Saadut ennakot	10 200	10 477
Ostovelat	556 148	438 434
Muut velat	109 152	179 581
Siirtovelat	17 937	52 800
	1 931 916	2 747 035
YHTEENSÄ	2 237 493	3 004 510

Esimerkkiyritys (kannattavuuden ja maksuvalmiuden ero)

Kannattavuus

		Toteutunut tilikausi, e
1	LIIVEVAIHTO	500 000
2	Liiketoiminnan muut tuotot	+ 10 000
3	LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	= 510 000
4	Ostot tilikauden aikana	- 330 000
5	Ulkopuoliset palvelut	- 10 000
6	Henkilöstökulut	- 20 000
7	Liiketoiminnan muut kulut	- 5 000
8	Varastojen lisäys/vähennys	+/- -10 000
9	KÄYTTÖKATE	= 135 000
10	Suunnitelman mukaiset poistot	- 75 000
11	LIIKETULOS	= 60 000
12	Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	+ 0
13	Muut korko- ja rahoitustuotot	+ 0
14	Korkokulut ja muut rahoituskulut	- 22 000
15	Välittömät verot	- 7 600
16	NETTOTULOS	= 30 400
17	Satunnaiset tuotot	+ 0
18	Satunnaiset kulut	- 0
19	KOKONAISTULOS	= 30 400
Käyttökate-% = käyttökate / liikevaihto		27,0 %
Kulut / Liikevaihto (%)		73 %
Liikevaihto / tase (%)		67 %
Liiketulos-% = liiketulos / liikevaihto		12,0 %
Nettotulos-% = nettotulos / liikevaihto		6,1 %
Sijoitetun pääoman tuotto-% = (nettotulos+korkokulut+verot) / sijoitettu oma po keskim.		5,2 %
Oman pääoman tuotto-% = nettotulos / oma pääoma		

Maksuvalmius

	Toteutunut	Hälytys	Tavoite
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	510 000		
Liiketoiminnan kulut	365 000		
<i>Kulusuhde %</i>	72 %		
Korot	22 000		
Verot	7 600		
TULORAAHOITUS	115 400		
Lainan lyhennykset (-)	-105000		
KASSAJÄÄMÄ	10 400		
<i>Kassajäämä/liikevaihto</i>	2 %	< 5 %	> 10 %
Osingot/yksityisotot	35 000		
Investoinnit	20 000		
<i>Investoinnit/liikevaihto</i>	4 %		
Lainan nostot	0		
KASSAN YLI/ALIJÄÄMÄ	-44 600		
<i>Kassaylijäämä/liikevaihto</i>	-9 %	< 2 %	> 8 %
Alkukassa	20 000		
KASSAVARAT	-24 600		

VAKAVARAIKUUDEN TUNNUSLUVUT			
Omavaraisuusaste = Oma pääoma / taseen loppusumma-ennakot	18 %		> 30 %
Suhteellinen velkaantuneisuus = velat / liikevaihto	166 %	> 200 %	< 100 %
Nettovelat/Käyttökate	7,4	> 6	< 3
Gearing = (korollinen vieras pääoma - rahat&arvopaperit) / oma pääoma	4,22	> 4	< 1
MAKSUVALMIUDEN TUNNUSLUVUT			
Quick Ratio = rahoitusomaisuus / lyhytaikainen vieras pääoma	0,13	< 0,2	> 0,4
Current Ratio = vaihto-om. + rahoitusom. / lyhytaikainen vieras pääoma	0,69	< 0,7	> 1,7

Tase
<u>Vastaavaa</u>
Käyttöomaisuus +100 000 €
Poisto -12 000 €
<u>Vastattavaa</u>
Vieraspääoma +50 000 €

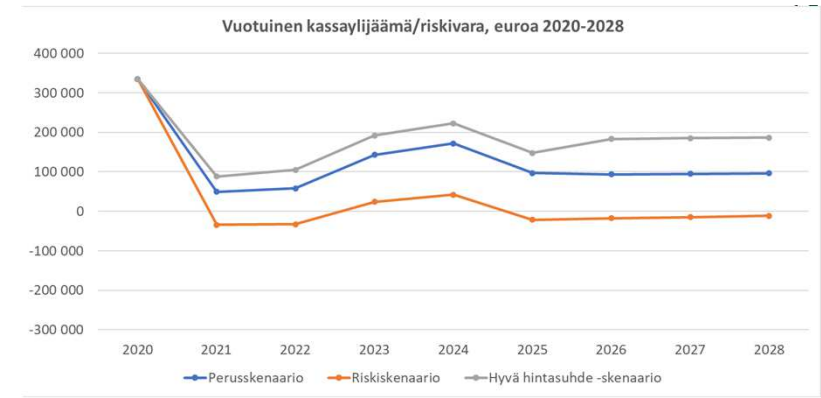
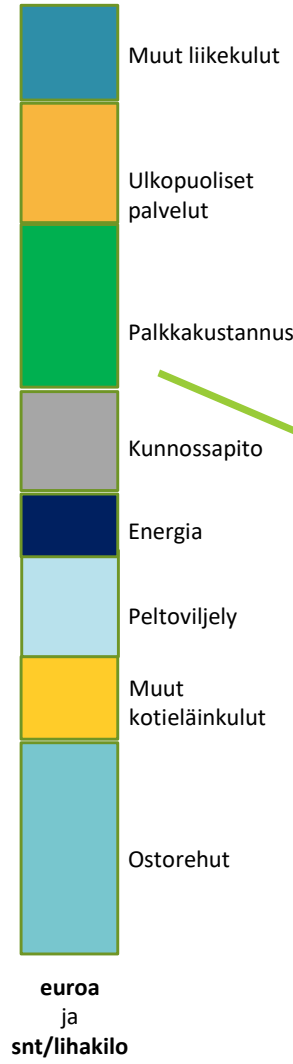
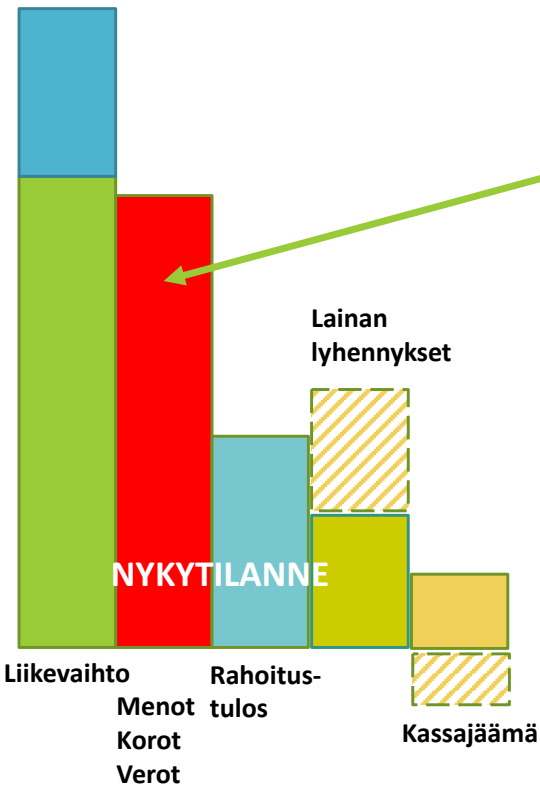
Tuloslaskelma
Poistot + 12 000 €
Liiketulos -12 000 €
Korkokulut + 1338 €
Nettotulos - 13 338 €

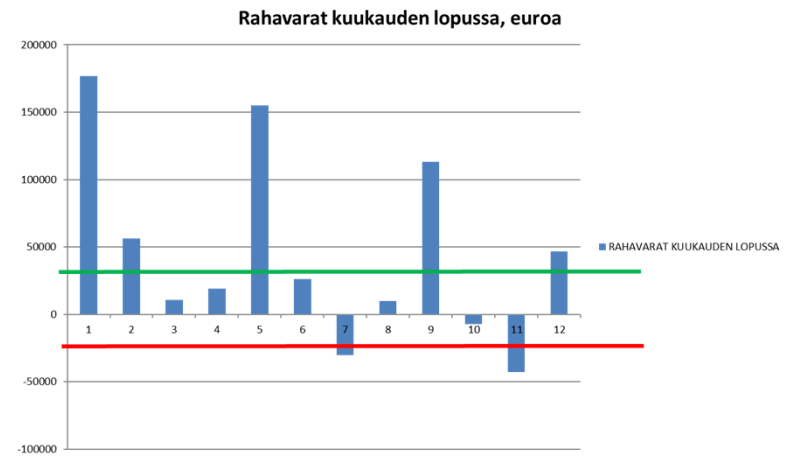
Maksuvalmius
Investointimenot - 100 000 €
Lainan nosto + 50 000 €
Kassa - 50 000 €

Tulevaisuuden mahdollisuuksien arviointi

Panos-tuotossuhde

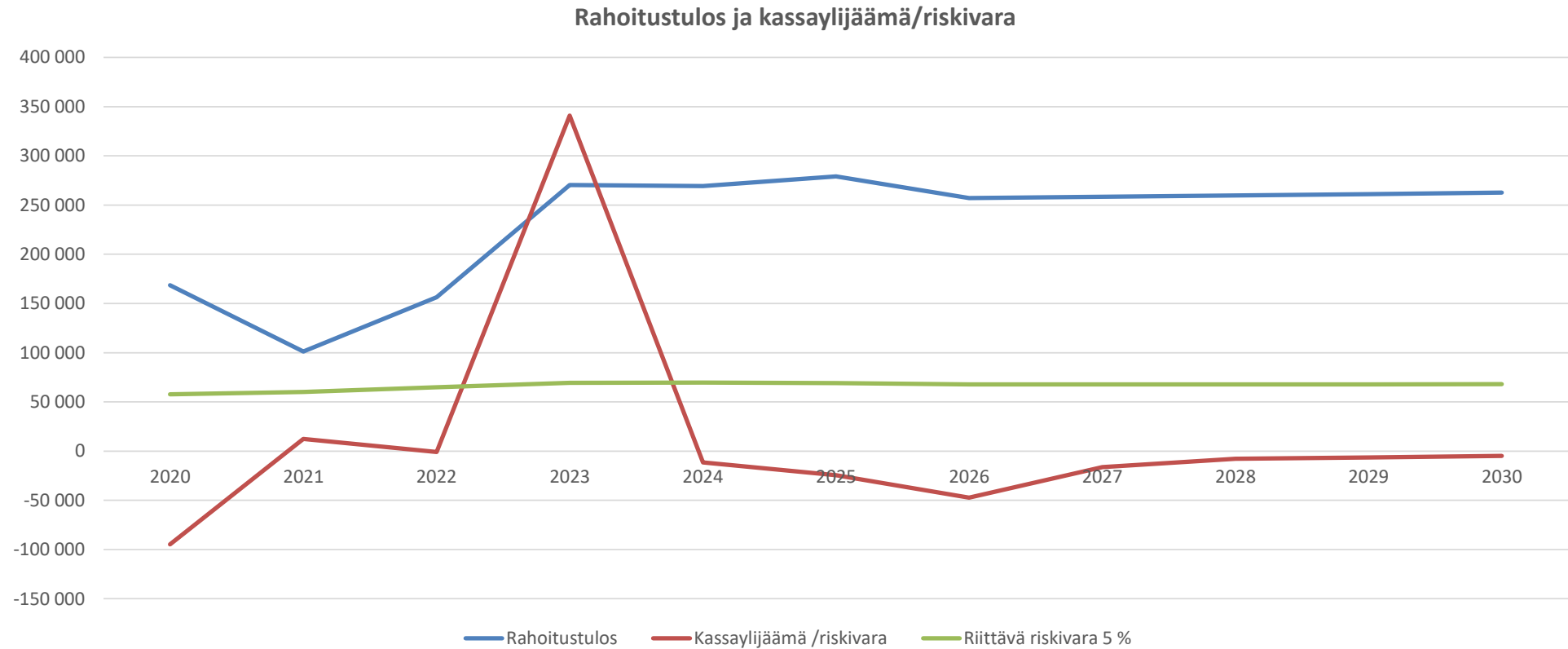
SKENAARIOT pitkälle aikavälille

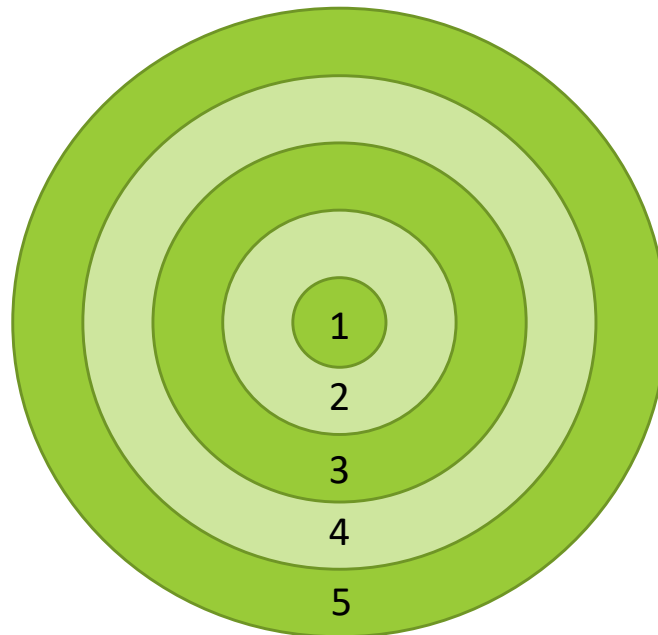
SEURANTA

Talouden johtaminen käytännössä

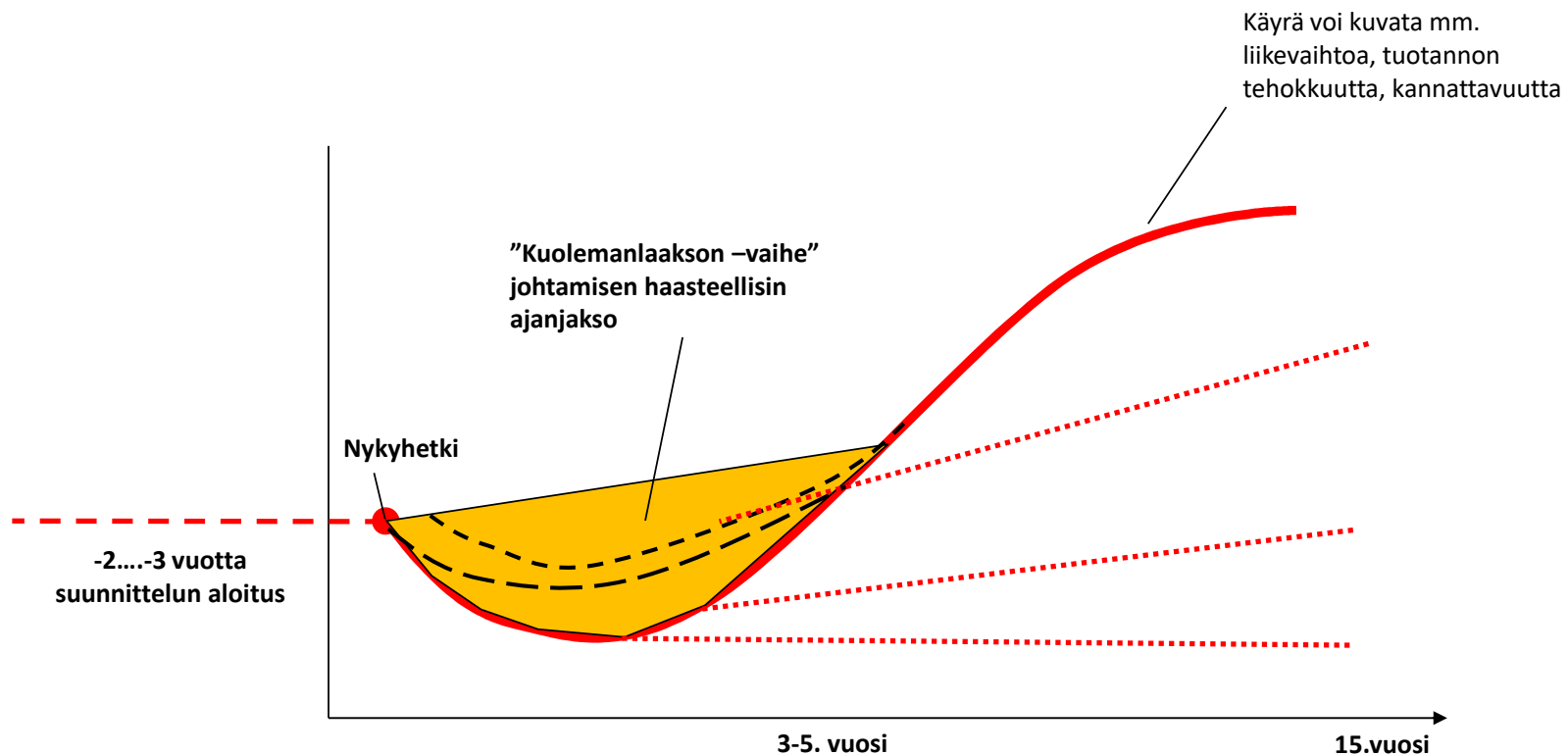

Suunnitteluun liittyy olennaisena osana työnkäytön suunnittelu

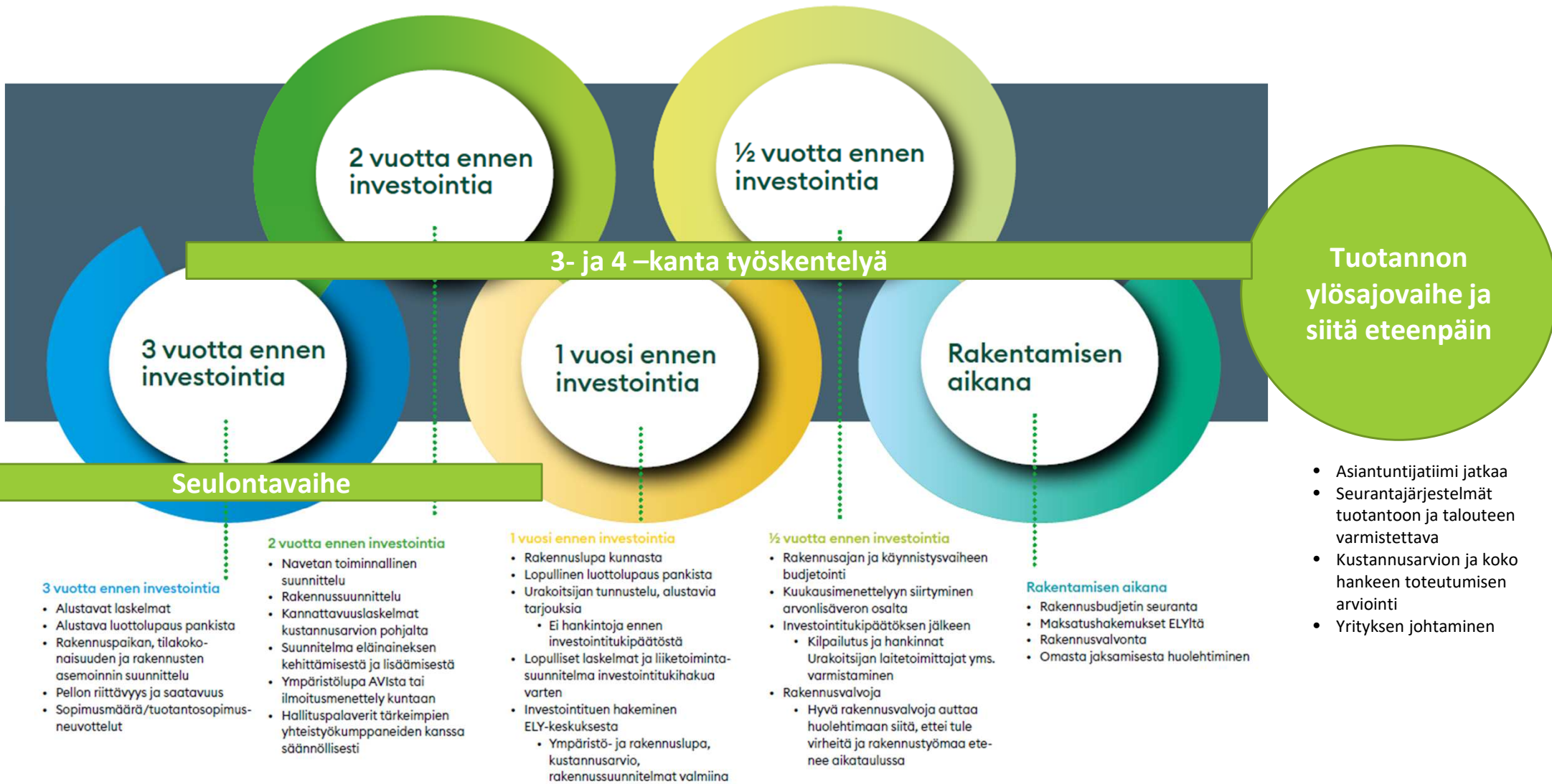

1. Yrittäjä / yrittäjät tekee
2. Yrittäjä / yrittäjät tekee, työntekijä / yhteistyökumppani korvaa
3. Kumpi tahansa tekee
4. Työntekijä / yhteistyökumppani tekee, yrittäjä korvaa
5. Vain työntekijä / yhteistyökumppani tekee

Talouden hallinta korostuu muutostilanteissa

Tilanpidon aloittaminen, **investointi**, suuri strateginen muutostilanne, kustannusten merkittävä nousu

Maatilayrityksen johtamisjärjestelmä

